

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Allocutiones Sacræ, Svper Evangelia Dominicarvm totius anni

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Dominica Palmarum. Mundi gloria festum ramoru[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51496)

DOMINICA PALMARVM

|Mundi gloria festum Ramorum.

Cædebant ramos de arboribus. Matth: 21.

Nsoliti forma triumphī magis mel hodie ad silendum, quàm ad loquendū invitat AA.: stupore si-

quidem totus defixus hæreo, dum Salvatore nostrum eo tempore triumphare video, quo maximè latere deberet; tunc regiam profiteri personam, quando congregati sunt Principes Sacerdotum & seniores populi, ut eum dolo teneant & occidant. Sæpe alias venit Ie-

rosolyman, inquit Theophylactus, sed nunquam cum tanta majestate, quanta

Theophyl.

Bern. serm: 3. in ramis palm.

nunc. Venturas aliquando turbas, ait Bernardus, ut raperent, & eum Regem facerent, fugiens legitur declinasse: nunc verò etiam non quasi adest, ut tanquam Rex Israël suscipiatur & prædicetur ab eis, quin etiam hæc ipsa præconia eorum excitavit. Quem amabò in finem melleæ Doctor? hæc præparatio ad passionem fuit. O rem inauditam! sicine mortis præluditur? hic supplicij apparatus? hæc reorum majestas? hæc capitis damnatorum gloria? Apud Romanos mortis candidati sordidati incedebant, in veste pulla, nudo capite, neglecto capillo, vultu in terram dejecto (quod & Cicero fecisse legitur, dum depositis fascibus inter reos pro tribunali comparere debuit) at hic candidato crucis vestimenta substernuntur, virentes rami per viam jactantur, totæ spoliantur palmæ, altæ truncantur cupres-

si, frondosæ nudantur platani, pingues deartuantur olivæ, acclamatur *hosanna*; benedictus qui venit Rex. Luc. 19. 38.

Ceteri Reges in morte Reges esse desinunt: hic autem jam jam moriturus tam primùm Rex acclamari amat. Sciebat post quinque dies se inter latrones & iniquos computandum, sciebat sibi non jam *Benedictus*, sed *maledictus* occidendum, sciebat *hosanna* commutandum in *sannas*; *Io!* in *Vah!* ramos, in dumos; palmas in alapas; frondes in fustes; olivas in salivas; præconia in opprobria; applausus in pulsus; blandimenta in tormenta; cupidias in acrimonias; dulcores in amarores; mella in fella; vinum in acetū; sciebat non per aliena vestimenta sibi tum incedendum; sed se ipsum vestibus omnino nudandum; sciebat se non ampliùs super jumentum, sed in crucem tollendum: nec tamen, ut aliàs fecit, fallacem istam gloriam declinat, non fugit iterum in montem ipse solus; quinimò indignatis ad hæc Pharisæis & dicentibus: *Magister increpa discipulos tuos*, respondet: *dico vobis, quia si hi tacuerint lapides clamabunt.* Existimo, Auditores, humillimum Dominum triumphū hunc vel ideo acceptasse, ut in semetipso adumbraret, mundi hujus gloriā aliud non esse, quàm præparationem ad passionem, & festum ramorum, ut hoc sermone declarabo.

P

Illu-

Illustris Angliæ fides Thomas Mo-
 rus, cum post tot præclara in Regnum
 Regemque merita per summam injuri-
 am carceri mancipatus capitisque da-
 mnatus esset, amicis ad se consolandi
Staplet. in gratiâ venientibus dicebat: "Mundus
eius vita ,, hic carcer est, ex quo omnes ad causam
c. 11. ,, dicendam suis singuli diebus evocan-
 tur. Omnes hic capitis rei, omnes fi-
 lij mortis sumus; nam *statutum est o-*
mnibus hominibus semel mori. Nec com-
 pedes & vincula desunt: *funibus enim*
Prov. 5. 22. *peccatorum suorum* unusquisque con-
 stringitur, ut ait Salomon; vel, ut Se-
 ptuaginta vertunt, *catenis peccatorum*
suorum implicatur. Imò ipsum corpus
 nobis loco compedum est teste D. Au-
August. in gustino: *corpus carnis nostræ ornamen-*
sent. 75. *tum fuit; peccavimus, & compedes inde*
accepimus. Et D. Cyprianus, acceptâ
 mortis sententiâ exultabundus dixit:
Deo gratias, qui me à vinculis hujus cor-
poris dignatur absolvere. Fingamus
 ergo animo reum quempiam in carce-
 re perquam honorificè haberi, sericeis
 ligari funibus, aureis vinciri compedi-
 bus, numellis argenteis constringi, flo-
 ridis redimiri sortis: *fingamus splen-*
dido curru inter tubarum clangores,
tympanorumque strepitus, frequenti
satellitio, magnaque armatorum ca-
terva comitante ad locum supplicij ve-
hi, quid aliud de rota illa pompa fas-
erit dicere, quam: hic apparatus, hæc
preparatio ad passionem est? Sic omni-
 no nec aliter de eo judicandum, qui in
 hoc spatioso mundi carcere inter me-
 ras palmas & flores incedit, cui multi
 non vestimenta tantum, sed & capita
 sua submitunt; non pallia, sed aurum

& opes substernunt (quanquam, ut
 ait Gregorius, *quid sunt terrena omnia, Greg. hom.*
nisi quadam corporis vestimenta?) cui ubi-
 que applauditur, ubique acclamatur
 lo! Pœan! finis enim omnium istorum
 mors & supplicium. Pompejus ma-
 gnus nonne vitam suam in meris tri-
 umphis egit? quorum ille splendidissi-
 mus, quem de victo Mithridate biduo
 integro celebravit. Præferbantur
 curru aurea & argentea vasa quàm
 plurima, & in his duo millia ex ony-
 che lapide in Mithridatis supellectile
 reperta. Ducti ante currum Tigranes,
 senioris Tigranis filius & uxor ejus
 Zosime, septem ex Mithridate geniti.
 In titulis gentes quas subjugaverat
 repræsentatæ: Pontus, Armenia, Cap-
 padocia, Paphlagonia, Media, Colchis,
 Iberia, Albania, Syria, Cilicia, Meso-
 potamia, Judæa, Arabia. Piratæ quo-
 que terra marique debellati. Tum
 captæ arces non minùs mille. Tro-
 phæa per multa numero omnibus pa-
 ria pugnis, quibus aut ipse aut per le-
 gatos palmam tulerat. Et ecce omnis
 ista gloria mera *ad passionem preparatio*
fuit; nam paulò post in Ægypto, quò
 à clade Pharsalica sese receperat, pro-
 ditorie obtruncatus est, dignus cujus
 capiti ipse capitalissimus hostis Cæsar
 illachrymaretur. Sed & hic quinques
 licet triumphaverit, licet subinde qua-
 draginta elephantis prælucentibus Ca-
 pitolium ascenderit, licet inter cetera
 pompæ ferula speciosum illum titu-
 lum præferri jussit: VENI, VIDI,
 VICI, tamen & *hæc preparatio ad passio-*
nem fuit, quam in senatu viginti tribus
 vulneribus confossus consummavit.
 Nero

Nero reversus è Græcia Neapolim, ut scribit Svetonius, albis equis introijt, disiecta parte muri. Simili modo Antium, inde Albanum, inde Romam, in veste purpurea, distinctaque stellis aureis chlamyde, coronam capite gerens Olympicam. Incedenti passim victimæ cæsæ, sparso per vias identidem croco, ingestaque aves ac lemnisci ac bellaria. Et hæc quidem præparatio ad passionem & supplicium fuit, in quo rei simul personam egit & carnificis. In triumphis nihil antiquitus erat solennius, quàm vincentibus ramos palmarum offerre, adeo ut ipsum nomen palma interdum pro triumpho & victoria usurpetur. Hinc illæ Ciceronis formulæ: docto Oratori palma danda. Quæ palmam utinã Dij immortales tibi Scipio reservent, &c. Causam hujus mysterij varij variam adstruunt: ego mundanæ gloriæ fallaciam hîc optimè adumbra- tam puto; nam sicut rami amæna viriditate oculos aliquamdiu recreant; quia tamen radice carent, intra breve tempus arescunt, & in focum mittuntur, ut æquè de illis dicere liceat, quoties ad solennitatem aliquam adhibentur: hæc præparatio ad combustionem est: imò & hi ipsi, quos hodie tam solenniter benedicimus, rami convertuntur in cineres. Sic se habet omnis mundi gloria; nimis citò flaccescit, citò exiccatur, citò incineratur. Vnde appositè quidam spiritu plenus Ecclesiastes:

Seb. Barr: "cùm, inquit, scepra mundus offert, to. 3. l. p., magistratus & honores, ramos offert, a. 6. ,, brevi tempore virorem servaturos". Et Tarracone alius in monumento saxeo hominem supinum cælavit, ad cu-

jus caput virens ramus, ad pedes verò marcescens appositus erat, cum hac inscriptione:

Aspice quàm subito marcet, quod floruit ante;

Aspice, quàm subito, quod stetit antè, cadat.

Cui non in mentem veniat Nabuchodonosor Chaldaeus, qui suam ipsius gloriam, quam vel dormiens spectavit, ænigmaticè jactabat: videbam, & ecce arbor in medio terra, & proceritas ejus contingens cælum, folia ejus pulcherrima. & in ramis ejus conversabantur volucres cæli. Daniel ita planius: arborem quam vidisti sublimem, cujus altitudo pertingit ad cælum & rami ejus pulcherrimi, tu es Rex, qui magnificatus es & invaluisti, & magnitudo tua crevit, & pervenit usq; ad cælum. Sed vix unus annus transijt, cùm omni ornatu suo truncatus rudis omnino & sine sensu truncus remansit. Similem habuit exitum successor ejus Cyrus, qui & ipse licet in arborem vitemque ingentem, (ut Matris prænunciabant somnia) se- V. Herod. le explicuerit, in optimo tamen gloriæ virore à muliere Scythica Tomyri succisus, & in profluentem sanguinis proprii abjectus est, cum hac insultatione: satia te ô Cyre sanguine, quem tantopere siviisti. Rarò proceræ arbores ab ictibus & vulneribus tutæ sunt; hinc, (ut est in fabulis) concilium aliquando injerunt, quomodo se ab hominum injurijs expedirent. Et Cedrus quidem, velut maxima sententiam prima dixit: sævire ut plurimum homines in ligna securibus, quas ligneis manubrijs mu-

aiunt, itaque è re esse arborum, ut ligna denegent hominibus, quæ in perniciem earum convertant. Tum inter alias surgit humilis rubus, & nolite, inquit, ò arbores in tantam altitudinem excrescere, eritis mihi credite ab hominum injuria tutiores. Rubum nemo facile vellicat aut cædit, quamvis pone viam publicam, ubi frequens hominum transitus, crescat; quin si aliquis manu eum tangat, se ipsum crucentat. Sic qui humili in statu est, unde sibi metuat non habet; quia caret opibus & divitijs, caret honoribus & officijs, quæ ad æmulationem & sæpe ad cædes solent provocare: at verò quos altius fortuna evexit, & exaltavit ut cedros, vel palmas, videre est ictibus continuis peri: jam hic, jam ille ramus, hæc vel illa res chara & pretiosa, ijs avellitur, idque non sine sanguine, & dolore maximo, qualem percepit arbor illa Polydoriana apud Virgilium, quæ dum ab Ænea convelleretur, loco succi copiosum emisit sanguinè, ut ipse ita describit:

*Fortè fuit juxta tumulus, quo cornea
summo
Virgula, & densis hastilibus horrida
myrtus.
Accessi, viridemq; ab humo convellere
silvam.
Conatus, ramis tegerem ut frondenti-
bus aras,
Horrendum & dictu video mirabile
monstrum.
Nam qua prima solo ruptis radicibus
arbos
Vellitur, hnic atro liquuntur sanguine
gutta*

Virgil. 3.
Æneid.

Et terram tabo maculant

Nimirum, ut bene dixit Hipponensis Doctor, sine dolore non percuti, quæ cum amore possessa sunt. Et Gregorius: quæ ardentè diligimus habita, graviter suspiramus ablata. Quantum non doluit Jacob ob carissimum ramum sibi avulsam Josephum! quos non ploratus edidit Rachelis arbor tot una vice Herodis ferro truncata frondibus & noluit consolari quia non sunt! quantum non luxit Octavia ob præcisum in optimo ætatis flore suum Marcellum, adeo, ut Seneca teste, nullum finem per omne vite tempus flendi gemendiq; fecerit? quantum nõ lamentatus est Belisarius, cum se inmensis opibus, honoribus, insuper & proprijs oculis spoliatum, itaque deturpatum vel cæcus vidit, ut mendicabuli instar cogeretur stipem à transeuntibus petere & inclamare: *Belisario date obulum Imperatori.* O infelix Belisari! ubi tuæ tot palmarum quæ tibi de Persis, Vandalis, Gothis, totaque Africa devicta succreverunt? omnes amputavit Invidia. Vbi triumphorum splendor & viror, quos Romæ toties egisti? exiccavit Invidia. Vbi trophæa & spolia? combussit Invidia. Vbi majestas Imperatoria? eadem incineravit Invidia. Verè omnis tua gloria festum ramorum fuit, post quod tam triste secutum est Parasceve. Sunt hæc festa ita sibi vicina, ut nonnisi quatuor dierum intervallo mutuò distent. Ecclesia tamen ita ea colligare velle videtur, sicut in fabulis legitur Jupiter voluptatem cum dolore colligasse. Nam in hodierna Missa simul Evangelium de ramis, simul Passionem Domini

Aug: En-
chirid.
Greg: lib: 3.
Moral.

Matt: 2: 19

Sen: Consol:
ad Marcia

ni nostri recitat, simul canit *Osanna*, & *crucifige*, iisdem palmis pastorem honorat & percutit, verbo, lætis tristia miscet, & utrumque diem tam Dominicum quàm Veneris velut in unum compingit, quasi verò huic posteriori non sufficeret tristitia dicam, an *malitia sua*. Credo non aliud hic latere mysterium, quàm ut doceamur, omnem mundanam lætitiã doloris esse principium, ibique nos incipere pati, ubi incipimus deliciari. Fatetur hoc de se ipso suprà memoratus Patriarcha Jacob, cùm ait: *Ruben primogenitus meus, tu fortitudo mea, & principium doloris mei*. Quomodo principium doloris? ergo dolor non fuit fratrem se persequentem fugere? non fuit dolor septè annis pastorem agere, *est uiri & gelu*, noctes insomnes ducere & vigiliã super greges alienos agere? non fuit dolor mercedem suam toties mutari? non fuit dolor pro formosa Racheliam lippam supponi? Omnino nihil ista dum nudus manebat stipes (a) (termino Canonico utor) sentire poterat; at quàm primùm se explicare in ramos, in gentem magnam assurgere, quàm primùm liberis & opibus augeri cœpit, continuò queritur: *Ruben primogenitus meus, fortitudo & principium doloris mei*, quasi diceret: antea dum privatus & cælebs eram, non habui cur & unde dolerem, quia præter miseram hanc vitam (quam tanti non facio) non habui quod amitterem; ubi autem conjugibus, prolibus, gregibus, numis, thesauris, & titulis factus sum auctior, quantam lætitiã & livoris materiam non coacervavi, in quas me curas, so-

licitudines cruces, non conjeci! Sed & ipsa Rachel sicut antè filiorum fuit avida in tantum, ut diceret viro: *da mihi liberos, alioqui moriar*, ita quem dilectissimum genuit, fuit ei filius *Benoni*, hoc est, *filius doloris*. Quis Regibus & Monarchis in hac vita putatur felicior? tamen & horum coronæ, sceptra, purpuræ, paludamenta, majestates, fortitudo aliud nihil sunt, quàm *doloris principium*. Animadvertit hoc præ alijs Rex ille Ethnicus apud Valerium, qui traditum sibi diadema priusquam capiti imponeret, manibus retentum diu consideravit, tum in has voces erupit: "ô nobilem magis quam felicè coronam, quam si quis penitus cognoscat, quàm multis sollicitudinibus, periculis, ac miseris sit referta, ne humi quidem jacentem tollere vellet: hæc enim dulcedo vicina est exitio. Numerantur Imperatores Romani, qui hæctenus tam in Oriente, quàm in Occidente imperarunt, propè ducenti, è quibus sexaginta septem vario mortis genere caesos ac jugulatos invenio. (a) C. Caligula quarto Imperij anno à suis necatus est, ferro per obscana adactò, ut causa cædis extaret, ait Horatius Turfelinus. Galba septimo Imperij mense, Otho Sylvius quarto è vivis sublatus. Vitellius à Vespasiani Ducibus multo cum dedecore captus, per urbem nudus raptatus, & tandem in Tiberim præcipitatus est mense Principatus octavo. Ælius Pertinax inter ipsa gloriæ suæ initia à Pratorianis militibus obruncatus. Julianus Didius quinto mense sceptrum cum vita perdidit. Heliogabalus in cloacas pro-

Gen. 30. 1.

Gen. 35. 18.

Valerius
Max. l.

7. c. 2.

Turfelin.
epitom. hi-
stor. l. 4.Matth. 6.
34.

Gen. 49. 3.

Gen. 30. 31.

(a) alludi-
tur ad ar-
borem con-
sanguinit.

jectus. Maximini caput per Italiam circumlatum & Romæ palo infixum, ut spectaculo foret omnibus. Valerianus à Rege Persarum Sapore captus eidem equum conscensuro pro scabello fuit, uti & Romanus Diogenes Sultano Turcæ. Valens vivus à Gothis crematus. Zeno in ebrietate vivus iussu uxoris sepulchro illatus. Constantinus III. à Noverca veneno extinctus. Justinianus II. naso mutilatus, unde & Rhinotmetus dictus. Constantinus Porphyrogenitus exoculatus. Adolphus Nassau ab Alberto I. hic à Joanne ex Rudolpho fratre nepote interfectus. Quem porro non consternavit luctuosissimus casus Henrici IV. Regis Galliarum in rheda à sicario confossi? Cujus non membra horrore concussa sunt ad inauditum Caroli Regis Angliæ supplicium? Ah nimis illis dulcedo ista Imperij vicina exitio fuit! nimis amarum corticem aureum illud pomum habuit! Sed hic, nec alius est mundi genius, ut eosdem quos elevat, deprimat, eosdem quos glorificat, perimat; promotor simul & proditor; Patronus, & lanista; hospes & latro; amicus & carnifex; uno eodemq; ore occantet, vivat, & jaceat! perennet, & pereat! oriatur, & occidat! *benedictus qui venit, & tolle, tolle crucifige.* 1610. 1649.

(a) Imperatorum interfectorum syllabus.

Julius Caesar,	Pupienus,	Licinius,	Philippicus Bardanes.
Caligula,	Balbinus.	Maxentius Tyrannus	Constantinus Porphy-
Claudius,	Philippi Pater & F.	Constantinus II.	rogenitus exocu-
Nero seipsum occi-	Gallus.	Constans,	latus.
dit,	Volusianus,	Julianus Apostata.	Nicephorus,
Galba,	Emilianus,	Valens,	Leo Armenius,
Otho seipsum occidit,	Valerianus,	Gratianus,	Michael Porphy.
Vitellius,	Gallienus.	Valentinianus II.	Nicephorus II.
Domitianus,	Anrelianus,	Valentinianus III.	Romanus Argyropol:
Commodus,	Florian: seipsū occidit.	Maximus Tyrannus,	Romanus Diogenes.
Ælius Pertinax.	Probus,	Martianus,	Philippus,
Didius Iulianus,	Carus,	Zeno,	Fridericus II.
Caracalla,	Numerianus,	Mauritius,	Richardus,
Heliogabalus,	Carinus,	Phocas,	Adolphus Nassau,
Macrinus,	Diocletianus seipsum	Constantinus III.	Albertus I.
Diadumenus,	veneno extin-	Constans II.	Henricus VII. veneno,
Alexander,	xit,	Leontius,	Guntherus veneno,
Maximinus,	Maximian: Hercul: Tiberius: Absim.		Fridericus Brunsvic:

DOMI-